

PESTI SÓLET

A DOHÁNY UTCAI KÖRZET HAVILAPJA

WWW.DOHANY-ZSINAGOGA.HU

Várkonyi Tibor és Dési János írása (5. és 8. oldal)

Zsinagógák a nagyvilágból (9. oldal)

MACCABI EURÓPA JÁTÉKOK 2019: BUDAPEST!!!

(10-11. oldal)

Fotó: Ligeti Dávid

Dr. Frölich Róbert rovata

Csodákat hozott a felszabadító kalapács

Az időszámításunk előtti II. század elején a szír-görög Szeleukidák uralták Izraelt, a zsidókat pedig a Nagy Sándor-i hódítás óta első ízben kényszerítették a görög törvények betartására. Jeruzsálemben a görögök sorra bocsájították ki az elnyomásra irányuló rendelkezéseket. Megtiltották a legtöbb micve teljesítését, s ezáltal igencsak megnehezítették a zsidók életét. A körülméletlést, ami I.ten szövetségének testi megnyilvánulása, törvényen kívül helyezték. A szombat megtartása tilos volt, mert a zsidóságnak ez volt a béke és nyugalom szimbóluma, amit megérdemelten vártak hétről hétre, ami elválasztotta őket a többiektől. Azok, akik ezt megtagadták, máglyán végezték, s abba a Tórába bugyolálták őket égetés előtt, amit tanítani igyekeztek.

Az időszámításunk előtti II. században, Jeruzsálemben a Makkabeusok győzelmet arattak azzal a görög hadsereggel szemben, amely mind létszámban, mind fegyverek tekintetében számottevően túlerőben

rül kalapácsot, pörölyt jelent. Ezen kívül mozaikszóként is értelmezhető a következő mondatból: „Mi Komajchó Boélim Hasém!” (Ki olyan a magasztosok közül, mint Te, Ö. való!)

Ünnepi hagyományok

Jellemező szokás a gyerekeknek Chanukkapénzt (chanikegeltet) adni és trenderlizni. Ez egy pörgethető téglatest alakú pörgettyű, amelynek a négy oldalára négy különböző héber betű van felvéve. Nun, Gimmel, Hé és Shin. Ezek a következő mondat szavainak kezdőbetűi: Nész Gódajl Hójó Som, ami magyarul annyit jelent: Nagy Csoda Történt Ott. Izraelben az „ott-Som” szó helyett az „itt-Paj” szó kezdőbetűje azaz Fé van a trenderlin.

Hagyomány ilyenkor többet adakozni a szokásosnál.

Mivel Chanukka ünnepének központjában az olaj áll, ezért olyan ételeket szokás enni, amik olajban sülték. Hogy pontosan mik a hagyományos ételek, az területenként változó. Kelet-Európában a krumplis palacsinta, a latkesz (lepesánka) szokásos. A szfárd zsidóknál a fánk honosodott meg. A görög zsidók a fánkot loukomades-nek nevezik, a perzsa zsidók pedig zelebi-nek.

volt. A Makkabeusok felkelése volt a válasz arra, hogy a görögök erőszakkal próbálták a zsidókra kényszeríteni az istentelen hellén életformát. Ez Chanukka első csodája: a maroknyi sereg győzelme a görög elnyomók felett, a szabadság diadala az elnyomás felett. A Makkabeus szó egyébként hébe-

A Menóra lángjainak meggyújtása fontos szerepet játszott a mindennapi I.tentisztelet során a Szentélyben. Amikor a Makkabeusok felszabadították a Szentélyt és kiűzték az összes görög betolakodót, akkor csak kis korsónyi tiszta olajat találtak a Menóra meggyújtásához. Az olaj egy napra volt csak ele-

gendő, viszont a tiszta olaj előállítása nyolc napot igényelt. A második csoda az volt, hogy ez az egy napra elegendő olaj nyolc napig égett. A Chanukka szó maga annyit tesz: (újja)avatás, felavatás. A görögök felett aratott győzelmet követően a Makkabeusok megtisztították és újjaavatták a Szentélyt és az oltárt, amit megszenteltelenítettek a pogány betolakodók.

Ezen túlmenően pedig a Chanukka szó két részre is osztható. A „Chanu” héber szó azt jelenti: „letáboroztak, megpihentek” és „Ka”, aminek a héber betűk szerinti

számértéke 25. Kiszlév hónap 25. napján a makkabeusok megpihentek ütköztetük után és győzedelmes bevonultak a Szentélybe, hogy újjaavassák azt. Ezért kezdődik az ünnep Kiszlév 25-én.

Chanukka mind a nyolc napján meggyújtjuk a kilencágú chanukijában a gyertyákat, minden nap eggyel többet. Az első egyet, a másodikon kettőt egész addig, míg mind a nyolc nem ég. A kilencedikkel, a samesszal (szolgagyertyával) gyújtjuk meg a többi gyertyát, mégpedig sötétedés után. A péntek este azért kivétel, mert akkor a szombati lángok meggyújtása előtt gyújtjuk meg a gyertyákat, mivel a szombat lángjainak fellebbbörzése után már beköszönt a sábesz, mikor tilos tüzet gyújtanunk. A legelső napon a jobb szélen levő gyertyatartóba kell tenni a gyertyát. A második napon a jobb szélen lévőbe és a közvetlen mellette levőbe. S minden este eggyel többet jobbról balra haladva kel beilleszteni a gyertyákat. Meggyújtani pedig balról jobbra haladva kell őket, hogy az új gyertya lobbanjon lángra elsőként.

Kvíz

1. Mikor ünnepeljük a Chanukka első napját?
 2. Ki volt a szír-görögök elleni felkelés vezetője?
 3. Miért nyolc napos az ünnep?
 4. Mi a neve annak a gyertyának, amellyel a többi meggyújtjuk?
 5. Összesen mennyi gyertyára van szükség a nyolc nap alatt?
 6. Miben különbözik Chanukka a többi ünneptől (Pészach, Rajs Hassono, Jajm Kippur)?
 7. Melyik oldalról kezdjük a gyertyákat a chanukkiába tenni?
 8. Mi az ünnep kedvelt étele (édessége)?
- +1. Mivel játszanak ilyenkor a gyerekek?

Megfejtések:

1. Kiszlév 25
 2. Juda Maccabi.
 3. Mert 8 napig égett a Szentélyben talált, amúgy egy napra elég olaj.
 4. Samesz.
 5. 44.
 6. Az egyetlen, amely nem szerepel a Tórában.
 7. Jobbról.
 8. A fánk!
- +1. Trenderli.

I M A R E N D

Hétköznap: 7.³⁰-kor kezdünk reggel, az esti ima időpontja 17.⁰⁰ óra, helyszín a Talmud-Tórában.

Az esti ima előtt fél órával sakkal, kártyával, kávéval és teával várjuk híveinket!

Péntek esti ima: 17.⁰⁰-kor a Hősök Templomban.

Szombat reggeli ima a Hősök Templomban: Sachrisz: 9.³⁰

Tóraolvasás: 10.⁰⁰ Muszáf ima: kb. 10.⁴⁵

Vasárnap reggeli ima: 8.⁰⁰-kor, esti ima: 17.⁰⁰-kor, mindkettő a Talmud Tórában.

A péntek esti kiddust, illetve a szombat délutáni sálesüdeszt szintén a Talmud-Tórában tartjuk.

Sálesüdeszek kezdete a következő hetekben:

november 28.	15. ⁵⁰	december 12.	15. ⁴⁵
december 5.	15. ⁴⁵	december 19.	15. ⁴⁵

Árpi bácsi

A kis történetek a nagy emberekről tudják néha a legtöbbet elmondani. Ezért gondolt a Pesti Sölet állandó szerzője, Dési János arra, hogy Göncz Árpád emlékét úgy is megőrizhetjük, ha válogatnak a róla szóló anekdotákból, visszaemlékezésekből és néhányat belőlük közzétesznek. Nem életrajz, nem politikai elemzés ez a kötet, hanem egy igaz ember alakjának felidézése.

Mikor megtudták, hogy Göncz Árpád már nincs velünk, felhívást tettek közzé a Facebookon, illetve a Klubrádióban, és abban a pillanatban özönleni kezdtek az emlékezések.

Dési János

Árpi bácsi

Történetek, emlékek, anekdoták

Emlékeznek többek között: Ara-Kovács Attila, Arató András, Markó Béla, Mécs Imre, Sas József, Tóth Zoltán, Tölgyessy Péter, Törzsök Erika, Vásárhelyi Mária, Végel László, Zappe Gábor, de más formában megszólal II. Erzsébet, II. János Pál pápa, Diana hercegné, Fülöp herceg, Hofi Géza, Kis János, Sebestyén Márta, Václav Havel és még sokan mások.

Licit az Exodus izraeli zászlajáért

December 2-án elárverezik a Palesztinába irányuló zsidó kivándorlás jelképévé vált Exodus hajó izraeli zászlaját: a jeruzsálemi nyilvános aukción 100 ezer dollárról (29 millió forint) indul a licit a kék-fehér lobogóért. Eladásra kínálják, az egyik utas jiddisül írt naplóját is 1500 dolláros kikiáltási áron.

Falfestmény a gyerekmentő ápolónőnek

A lengyel ápolónő, Irena Sendler nagyjából 2500 zsidó gyereket csempészett ki a varsói gettóból, saját életét is kockára téve ezzel. Irena 2008-ban halt meg, 98 évesen. Cieszyn városában csodaszép ajándékkal adóznak Irena emlékének: egy hatalmas falfestmény készült a nő portréjából, virágkoszorúval körülveve.

Megalakult a Magyarországi Kóser Felügyelet

Múlt héten, a Budapesti Neológ Bét Din fenntarthatósága alatt megalakult a Magyarországi Kóser Felügyelet, amelynek célja a magyarországi zsidóság számára a kóser ellátás mind teljesebb körű biztosítása. A Felügyelet alapító tagjai Dr. Frölich Róbert országos főrabbi, Darvas István a Scheiber Sándor utcai körzet rabbija és Radnóti Zoltán a Rabbitesület elnöke, a Lágymányosi Bét Sálom zsinagóga rabbija. A Felügyelet elsődleges célja a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége intézményei és taghitközségei számára a teljes körű kóser ellátás biztosítása, a kóserügyi bizonyítvány kiadása.

A Felügyelet igény esetén szaktanácsadói szerepet is ellát olyan élelmiszergyártóknál vagy konyháknál, ahol a kóserügyi igény felmerül. Amennyiben azok a szakmai konzultáció után az előírt kóserügyi kritériumnak megfelelnek, erről hivatalos igazolás (hekser) kiadását is biztosítja.

Tóra-tolvajokat fogtak

Egy Tóratekercesek rablására szakosodott bandát fűlt le az izraeli rendőrség. A feltételezések szerint részben megrendelésre dolgoztak, Izraelben és külföldön is voltak „ügyfeleik”.

A csoportot két Tiberiasban lakó ember irányította, tucatnyi tekercset loptak a városban és máshol is. Az egyik orgazda egy vallási tárgyakkal kereskedő jeruzsálemi üzletember volt. Széles körben terítette a lopott tárgyakat, helyben is hirdette őket, a neten is árulta, várta a megrendeléseket a világ minden tájáról. Egy hiteles, kézzel írott Tóra-tekercs komoly anyagi értéket képvisel, sokszor egy évnél is tovább tart az elkészítése. Az ügy érdekessége, hogy Izraelben központi nyilvántartásban tartják számon a tekercseket, hogy a vevő – legális vásárlás esetén is – ellenőrizhesse, hogy honnan származik. A rendőrség azt is vizsgálja, hogy miért nem ellenőrizték ezt a forrást a vevők. A bünszerzetet két vezetőjén kívül még egy embert gyanúsítanak, a rendőrség őrizetbe vette őket.

Forrás: israelnationalnews.com

„Mindig másképp” - Zorán koncert - Unplugged

Huszonhárom év után ismét akusztikus koncerttel örvendeztetni meg rajongóit Zorán 2016. március 20-án, a Budapest Kongresszusi Központban. Sőt, a „mindig másképp” jegyében ezúttal vonósnyegyes is megszólal a különleges esten. Zorán gyönyörű, érzelmeket felkavaró dalai felnőttek mesék az életről, annak megkapó és nehéz pillanatairól. A művész minden évben keresi, milyen újdonsággal lepheti meg rajongóit, adhat számukra új élményeket, így 2016-ra egy új, színvonalas produkcióval készül: akusztikus hangszereléssel adja elő dalait.

Zorán szerzeményeit ilyen felállásban utoljára 1993-ban hallhatta a publikum, amikor unplugged koncertsorozattal ünnepelte pályafutása harmadik évfordulóját. Az akusztikus koncertek varázsa, hogy az elektronikától teljesen lecsupaszított előadás még intímebb, még közvetlenebb aurát ad a daloknak, ezért a repertoár számos darabját áhangeszterelték, sőt - még egy kis izgalmat belecsempészve - a koncerten vonósnyegyesek is szerepet kapnak. Hiszen ahogy a szlogen is mondja: „mindig másképp!”.

További információ és jegyrendelés: www.zoran.koncert.hu

Négy díjat nyert a hétvégén a Saul fia

Hétvégén (november 21-22) Zágrábban, Stockholmban, a lengyelországi Bydgoszcz-ban az operatőrök legnagyobb nemzetközi seregszemléjén és Londonban is díjazták a hétvégén Nemes Jeles László Saul fia című filmjét. A Saul fia a magyar filmek közül elsőként nyert fődíjat a zágrábi nemzetközi filmfesztiválon. A stockholmi nemzetközi filmfesztivál zsűrije a legjobb rendező díjával méltatta a magyar filmet, és indoklásában kiemelte, hogy a Holokauszt filmes ábrázolása korábban „sosem volt ennyire mellbevágó”.

A lengyelországi Bydgoszczban, Camerimage filmfesztiválon Erdély Máttyást, a Saul fia operatőreit a rangos Bronz Béka-díjjal tüntette ki a szakmai zsűri. Míg Londonban a több városban megrendezett zsidó filmfesztiválon (UK Jewish Film Festival) idén először adták át a legjobb első filmnek járó elismerést, amelyet szintén a Saul fia nyert el.

A Saul fia Magyarország hivatalos Oscar-nevezése a legjobb idegen nyelvű film kategóriában. Fesztiválszerepléseit kiemelkedő siker övezi, Telluride-ban, Torontóban, New Yorkban és Vancouverben is a legjobb filmek közé sorolták a helyi kritikusok. Nemes Jeles László alkotása franciaországi mozikban két hét alatt átlépte a százezres nézőszámot, itthon is már több mint 90 ezren látták és továbbra is a mozik műsorán van, míg Amerikában december 18-án tűzik műsorra a mozik. A nemzetközi forgalmazási jogok értékesítésével megbízott ügynökség pedig több mint 50 ország forgalmazójának értékesítette eddig a Saul fiát. (MTI)

Pesti Sólet menü a Laky Konyha receptjei alapján

Húsleves maceszgombóccal

Hozzávalók: 1 kg marhahús, 4-5 sárgarépa, 2-3 fehérrépa, negyed zeller több darabban fél karalábé, több darabra vágva, 1 kis fej hagyma, 1 kis darab egész gyömbér, lehet friss, vagy szárított, só, bors

Maceszgombóchoz: 3 egész tojás, 3 csapott evőkanál libazsír, 9-10 evőkanál maceszdara, só, örölt bors, örölt gyömbér

Elkészítés: A levest a szokásos módon készítjük, a húst hideg vízben rakjuk fel, magas fokra, amikor feljön a szürkés hab, még forrás előtt, alacsonyabb hőfokra állítjuk, lehabozzuk, belerakjuk a zöldséget, fűszereket és készre főzzük. A tojást a zsírral és a fűszerekkel jól elkeverjük, majd belerakjuk a maceszdarát. A masszát legalább fél órát állni hagyjuk, majd a levest felforraljuk, a gombócokat vizes kézzel beleformáljuk, a hőfokot lejjebb vesszük, és minimum 20 percig főzzük, közben merőkanállal óvatosan megforgatjuk őket.

Sült libacomb párolt lila káposztával

Hozzávalók: 3 evőkanál libazsír, 6 db libacomb, 30 dkg vöröshagyma, 4 gerezd fokhagyma, 2 db paradicsom

Párolt káposzta: 2 fej lilakáposzta, 3 ek. étolaj, 2 fej vöröshagyma, 1 ek. citromlé, 2 ek. kristálycukor

Elkészítés: A libacombokat a libazsírral kikent tepsibe helyezük, és örölt borssal, sóval megszórjuk, rárakjuk a szeletelt vöröshagymát, a fokhagymát és a darabolt paradicsomot. Kevés vizet öntünk alá, és egy órán át fóliával betakarva pároljuk, a fóliától megszabadulva közepes hőmérsékletű sütőben 40 percig aranybarnára sütjük. Közben elkészítjük a párolt káposztát: a négyfelé vágott káposztából kivájjuk a törzsáját, s vékony laskára vágjuk. Megdinszteljük, időnként kevergetve, kevés vízzel felöntve (ha kell, többször is), fedő alatt puhára pároljuk. Végül megfűszerezük és beleöntjük az ecetet vagy a citromlét és a cukrot.

Flódni

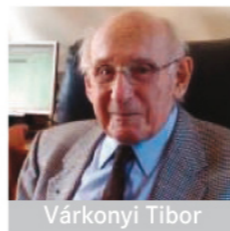
Hozzávalók: 50 dkg liszt, 25 dkg margarin, 60 dkg cukor, 3 tojássárgája, kb. 7 dl bor, 1 kg alma, 20 dkg darált dió, 20 dkg darált mák, 1 üveg szilvalekvár, 1 csomag mazsola, 2 evőkanál baracklekvár, fahéj, örölt szegfűszeg, reszelt narancshéj.

Elkészítés:

Máktörlélek: a darált mákot borral felfőzzük, cukrot, mazsolát, reszelt narancshéjat és baracklekvárt teszünk bele. Diótörlélek: a darált diót borral felfőzzük, cukrot, mazsolát keverünk bele. Valamennyi törléleket kihűtve tesszük a tésztába. A lisztet, a margarint, a tojássárgáját, ízlés szerint cukorral és borral könnyen gyúrható tésztává gyúrjuk. Öt részre osztjuk, az egyik egy kicsit nagyobb legyen. Vékonyra nyújtjuk, s a nagyobb tésztával kibéleljük a tepsit, majd erre máktörléleket kenünk. Ráhelyezük a következő tésztalapot, amelyre a szeletekre vágott, borban párolt alma kerül. Újabb tésztalap, amelyre diótörléleket halmozunk. A negyedik réteg a szilvalekváré, amelyet beborítunk az utolsó tésztalappal, tojássárgájával megkenjük, s lassú tűzön sokáig sütjük.

Jó étvágyat kívánunk!

Várkonyi Tibor

Thomas Mann és Wagner világa

Valahogyan úgy vagyunk, mi zsidó zenekedvelők, hogy közülünk sokan kedveljük Richard Wagner muzsikáját, de miközben hallgatjuk, nem tudunk megfélemedezni arról, hogy ez a német is megveszekedett antiszemita volt. Akárcsak magyar cimborája és kortársa, Liszt Ferenc.

Aztán eltöprengünk, ostoba nézet ez az elfogultság, tudni kell elválasztani az emberi gyarlóságot az alkotói zsenitől, miért is fosztanánk meg magunkat az örömtől. Mint teszi két kiváló zsidó karmester, a New York-i Metropolitan opera főzeneigazgatója, James Levine, és a Wagner fészek, Bayreuth egyik mai vezetője, Daniel Barenboim. Mindkettőjüket a XXI. század nagy Wagner tolmácsoló hozzáértőinek tekintik.

lataiban már céloz rá, milyen mértékben élhet majd a göbbelsi propaganda gépezet ezzel a Wallhalás, a wagneri életmű gerincét alkotó szellemvilággal. Mann természetesen beépíti vizsgálódásaiba a Niebelung gyűrűjét, ezt a misztikus német környezetet, amelyre Hitlerék később mondhatni egész uralmuk gondolati hátterét építették, de ostobaság volna Wagnerrel ezzel gyanúsítani. Legelfogultabb pillanataiban sem

Richard Wagner

Ezen morfondíroztam, és megerősítésül könyvespolcomhoz fordultam. Ahhoz az író óriáshoz, aki vitathatatlanul „tösgyökeres” német, és a náciizmus, a hitlerizmus egyik legnyitabb szavú bírálója, megvetője volt. Thomas Mannhoz. Aki megalkuvást nem ismerve háttal fordított a nyers embertelenség birodalmának. Elég későn, 1963-ban adta ki a német S. Fischer Verlag Mannak „Wagner és korunk” című tanulmány kötetét, azzal az alcímmel, hogy „Írások, elmélkedések és levelek”. Ezt aztán igen gyorsan, két esztendő alatt lefordította Keszi Imre, Wagner egyik magyar csodálója, mellesleg ismert zsidó költő és zeneesztéta. A kötet egyik legszebb és gondolatilag leggazdagabb esszéje az 1933 áprilisában írt „Wagner szenvedése és nagysága” című csodálatos elmélkedés, amely még éppen Hitler hatalomra jutásának hajnalán fogant meg. Mégis Thomas Mann előrelátását méltatja, hogy egyes gondo-

juthatott eszébe a komponistának, hogy a világtörténelem egyik, ha nem legszörnyűbb rémuralma, erre a misztikára építi majd gonoszságait. Thomas Mann föntartás nélkül Wagner rajongó volt, lelke mélyéig hatott rá ez a varázslatos alkotói munka. Nem kerülheti meg természetesen, hogy említést tegyen a misztikus Niebelung legendáról, a négy összefüggő operáról, a Rajna kincséről, a Walkürről, a Siegfriedről és az Istenek alkonyáról, amely később, a mai napig a Bayreuth-i ünnepi játékok fő produkciója. Mellesleg a XXI. század DVD termésének legkorosabb dísz darabja az a terjedelmes kiadvány, amelyen Barenboim tolmácsolja a sorozatot. Nem, Thomas Mann elsősorban nem ezt elemzi, hanem a szerelem csodálatos motívumait a wagneri életműben. Mert misztikus legendák ide vagy oda, ezt a hatalmas zenei költészetet zömében csak ezek töltik ki. Még a Lohengrin, ez a

hattyú vontatta lovak is, azért kell útra a menynek országából, hogy védelmébe vegye az öccse eltüntetésével megvádolt Elzát, nagy szerelmét a rágalmozók szemében, örökre kezét kérje. Azzal a föltétellel, hogy Elza követi az istenek óhaját, a kiválasztott hölgy nem érdeklődik megmentőjének eredete iránt. Amit az áskálódás áldozatául esett dáma ostobán nem követ, így boldog frigy helyett borzalmas tragédia áldozata lesz. Mozart operai életművét is a szerelem töltötte ki, de az ő lelkivilága Wagnerrel ellentétben derűlátó volt, nála a Don Giovanni kivételével a párok boldogan révbe érnek, Ámor arat diadalt.

Wagnerrel ez vegyesen jelentkezik. Legszebb szerelmi drámája, az alkotói korszak közepén született Trisztán és Izolda kettős halállal végződik. Fennkölttel és gyönyörű zenei nyelven, de elvontan, csak az igazi Wagner rajongók lelkesednek érte mód fölött, a többiek számára a megemésztése nehéz, szinte megközelíthetetlen. Viszont a csodálatos Nürnbergi mesterdalnok jellegzetes wagneri muzsika ugyan, de szélesebb „fogyasztói réteg” számára csaknem mozarti „könnyűségű”, ha ez a jelző egyáltalán rá illeszthető erre a zenei csodára.

Bár az igazi csoda az, hogy ez a komor mester, amilyen Wagner volt, bebizonyította, hogy a hidelemmel ellentétben mennyire volt neki is humorérzéke. A Nürnbergi nem csupán jelzésében vígopera, minden hangjegyében az, sziporkázik, derűs a végkifejlete, a csizmadia mester bölcsesége és a pár, a szépséges leányzó, Pogner Éva és a költő lovak, Stolzingi Walter egymásra találása, az operairodalom egyik legszebb gyöngye. Habzó, áradó dallamaival.

Van aztán még egy nagy tanulsága, amit Thomas Mann nem győz kiemelni, korunk egyik legörvendesebb jelensége. A második világháború után lepergett évtizedek nagy meglepetése lett, hogy a náciizmusból kikecmergett (Nyugat) Németország milyen gyorsan és magabiztosan talált magára. Konrad Adenauerrel, Helmut Kohllal, Willy Brandt-tal, Helmut Schmidttel és napjainkban Angela Merckellel Európának talán legszilárdabb demokráciája lett. A náciizmus borzalmai után, Wagner Mesterdalnokok-ja azt mutatja meg csodálatosan, hogy az elmúlt évszázadokban a szorgalmas mesteremberek világa, a maga korában az egyik legfejlettebb polgári társadalom volt, a mai szövetségi köztársaság történelmi elődje. A náciizmus főtelmes közjáték, amelyet a németek sem feledtek el, de igen hamar túljutottak rajta. E megértéshez segít közel jutni Thomas Mann rajongása is, noha maga Wagner életműve egyáltalán nem könnyítette meg a folyamatot.

Koncert az Élet Menete javára

November 8-án kétszer is megtelt az Élet Menete Alapítványa oktató programjainak javára rendezett jótékonysági koncertekre a Dohány utcai Zsinagóga. Délután, Halász Judit várta dalaival a kicsiket, akik egy „Sokszíniú mesék” című mesekönyvet is kaptak. A gyerekek felváltva nézték boldogan a színpadot és énekeltek, illetve lapozgatták a könyvet. Este Müller Péter Sziámi és barátai: Eszenyi Enikő, Hernádi Judit, Szulák Andrea, Jávori Ferenc Fegya, Rátóti Zoltán, Stohl András, Szabó Ádám (harmonikás), Szakcsi Lakatos Béla, Tolcsy László, továbbá Darvas Ferenc adott koncertet Best of Leonard Cohen magyarul címmel. Az Alapítvány jövőre is szeretettel várja programjain az érdeklődőket www.eletmenete.hu

Fotók: Az Élet Menete Alapítvány

A DOHÁNY KÖRZET DECEMBERI PROGRAMJA

Minden hétköznap reggeli ima 7:30, esti ima 17:00 a Talmud-Tórában, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel ima 8:00, esti ima 17:00 a Talmud-Tórában. A téli időszámítás idején az esti imák 17:00-kor kezdődnek! Minden szerda délután *ultiklub* 13:00-tól a Talmud-Tórában.

- December 1.** *Betérési tanfolyam* a Talmud-Tórában 17:00; *Talmud-Tóra gyerekeknek* a Hevesi-teremben 17:30
- December 3.** *Felnőttoktatás* a Talmud-Tórában 17:00
- December 4.** Esti ima a Hősökben 17:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában
- December 5.** Reggeli ima a Hősökben 9:30; Esti ima és *sálesüdesz* a Talmud-Tórában 15:45
- December 6.** *Chanukka-ünnepség* a Goldmark-teremben 15:00, utána ima a Talmud-Tórában 17:00
- December 8.** *Betérési tanfolyam* a Talmud-Tórában 17:00; *Talmud-Tóra gyerekeknek* a Hevesi-teremben 17:30
- December 10.** *Felnőttoktatás* a Talmud-Tórában 17:00
- December 11.** Esti ima a Hősökben 17:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában
- December 12.** Reggeli ima a Hősökben 9:30; Esti ima és *sálesüdesz* a Talmud-Tórában 15:45
- December 13.** *Látogatás a Ludwig-múzeumban** 14:00; esti ima a Talmud-Tórában 17:00 majd *Chanukka-búcsúztató* a Templom udvarán 17:30
- December 15.** *Betérési tanfolyam* a Talmud-Tórában 17:00; *Talmud-Tóra gyerekeknek* a Hevesi-teremben 17:30
- December 17.** *Felnőttoktatás* a Talmud-Tórában 17:00
- December 18.** Esti ima a Hősökben 17:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában *Pesti Sólet* következő száma
- December 19.** Reggeli ima a Hősökben 9:30; Esti ima és *sálesüdesz* a Talmud-Tórában 15:45
- December 22.** *Betérési tanfolyam* a Talmud-Tórában 17:00; *Talmud-Tóra gyerekeknek* a Hevesi-teremben 17:30
- December 25.** Esti ima a Hősökben 17:00, utána Kiddus a Talmud-Tórában
- December 26.** Reggeli ima a Hősökben 9:30; Esti ima és *sálesüdesz* a Talmud-Tórában 15.50, *a szombat kimenetele után polgári óévbúcsúztató party - a Goldmark-teremben.*

* jegyek (alapítványi támogatással) 500 Ft-ért jegyezhetők december 5-ig Zallel János alelnök úrnál a kora esti órákban: 06-30-200-9997, vagy Fülöp Ildinél: 06-30-539-4683.

Korábbi EP elnök zsinagógánkban

November elején a MAZSIHISZ-nél tett látogatást Dr. Hans-Gert Pöttering, az Európai Parlament volt elnöke, jelenleg a Konrad Adenauer Alapítvány elnöke, valamint Frank Spengler, az alapítvány magyarországi képviselője. Megbeszélést folytatott Heisler Andrással, a MAZSIHISZ elnökével a 2014-es emlékvé tanulásairól, az emlékeztetpolitikai problémákról, a szoborállításokról, a magyar zsidóság helyzetéről.

Fotó: Szentgyörgyi Ákos

Főrabink, dr. Frölich Róbert országos főrabbi pedig körbevezette Hans Pötteringet és munkatársait Európa legnagyobb, a világ második legnagyobb zsinagógájában, a Dohányban. Az EP volt elnöke az emlékezés követ helyezte el az Emanuel Emlékfánál. Bővebben, több képpel erről, és sok minden másról a www.dohany-zsinagoga.hu oldalon, vagy a körzet facebook oldalán.

Vendégünk volt a Hegedűs

2015. október 31-n a sálesüdesz keretében a Hegedűs Gyula utcai körzetet láttuk vendégül, Dr. Schöner Alfréd főrabbi és Müncz László elnök vezetésével.

A kellemesen eltöltött harmadik étkezésen Nádel Tamás és Müncz László elnökök köszöntötték a mintegy 100 résztvevőt, Schöner Alfréd és Frölich Róbert főrabbi tartottak Tóra-magyarázatot. Az eseményt megtisztelte részvételével a MAZSIHISZ és a BZSH vezetősége. Heisler András MAZSIHISZ-elnök a legutóbbi, római és montenegrói látogatásairól tartott beszámolót.

A luxemburgi miniszterelnök a Dohányban

Luxemburg miniszterelnöke, Xavier Bettel múlt vasárnap (22-én) meglátogatta a Dohány utcai zsinagógát. A luxemburgi politikust és házastársát, Gauthier Destenayt dr. Frölich Róbert országos főrabbi,

Fotó: Szentgyörgyi Ákos

zsinagógánk vallási vezetője, valamint Ács Tamás, a BZSH elnöke kalauzolta végig a zsinagógában, ahol röviden ismertették az épület történetét, valamint a magyarországi zsidóság jelenlegi helyzetét. A miniszterelnököt lenyűgözte Európa legnagyobb zsinagógája.

Meghívó

A Dohány utcai körzet az Alapítvánnyal együtt szeretettel meghívja a körzet tagjait egy közös múzeumlátogatásra.

2015. december 13-án 14 órára várjuk a kedves érdeklődőket az előzetes jelentkezés után a **Ludvig Múzeum bejáratánál**. Jelentkezni Dr. Zallel Jánosnál lehet személyesen, vagy a kora esti órákban a 06 30-200-9997 telefonszámon, 2015. december 5-ig. A kiállításra a belépő 1900 Ft, amelynek majd háromnegyedét az Alapítvány átvállalja, így a jegy ára fejenként **500 forintba kerül**.

Vezetőség

FőRobink 50!

Bensőséges ünnepség keretében, november 14-én köszöntöttük főrabinkat 50. születésnapja alkalmából.

Jeruzsálemi nap

Dési János

Tudom, hogy november vége van lassan, de az a helyzet, hogy egy narancsfa alatt ülök a napon, és hülye fejjel a pesti híreket olvasom. Szörnyűek. Meg persze a Facebookon figyelem, hogy ki talált már megint egy cuki macskás gif-et, ki mit ebédelt, és milyen vicces videót talált az előbb. A narancsfa egyébként Gyuri kertjében található, a kert pedig Jeruzsálemben. Süt a nap, ránk ereszkedik a csend, mindjárt itt a szombat.

A buszok már nem járnak, az emberek többsége otthon már. Béke és nyugalom, ahogy az illik. Összel hamar bejön a szombat, nekem is igyekezniem kellett, ha haza akartam érni még időben. Mondhatni, idilli a helyzet, vagy még annál is jobb egy kicsit.

Délelőtt a városban mászkáltam. Egy kávéházban az egyetem egyik professzorával beszélgettem. Alig találtunk helyet, minden tömve, vidám fiatalok korzóznak fel alá.

– Hát úgy néz ki, mint ahol mindenki a háta mögé néz állandóan, nehogy megkéseeljék? – kérdezi magabiztosan. Ránevetek, mert persze hogy nem úgy néz ki. Mindenki jókedvű, napsütötte. Ennél sokkal jobbat elképzelni sem lehet. Persze, akadnak azért problémák is. A kertjében a citrom idén harmadszorra már nem biztos, hogy beérik. Kicsit borongunk hát a világ kegyetlenségén.

Aztán én sétálok tovább. Az Óvárossal szemben, ott a malomnál gyors klezmer hasít bele a csöndbe. Brummog a harmonika, vidáman trillázik hozzá a klarinét. Esküvő ez a javából. Még jó, hogy egy kis időre csatlakozom a vidám csapathoz. A lányok csinosak, a fiúk fessék, a gyerekek meg tánccra perdülnek, háttérben az Óváros tornyaival.

Na, mi kell még?

A Damaszkuszi kapunál megyek befelé az Óvárosba. Itt aztán tényleg minden van. Keffiás arabok, sramlis ortodoxok, turisták a világ minden szegletéből. Keresztény zarándokok, a száz sékelért bérelhet, kezesrel a hátukon. Itt jegyzem meg, pár éve, még ötvenért lehetett szerezni nagyon jó, majdnem Krisztus korából származó darabot. De mit számít a pénz, ha a Via Dolorosan mehetünk az Ecce Homo ív felé.

És persze a Kótel. Oda most nem kanyarodom el, annyi időm nincs, és ott nem lehet sietni. Annak meg kell adni a módját. Ráadásul kívánságok sorát hoztam el a barátaimtól, amelyeket el kell rejtenem a Falban. Erre majd talán vasárnap szá-

nok egy egész délutánt. Fordulok hát vissza, és csak az vigasztal, két nap és tutira itt lesznek. Aki már volt itt, tudja, miről beszélnek, aki meg nem, az sürgősen próbálja ki. A Cion térnél egy gyors, és meglepően drága Bar Kochba sör, de ezt azért most megérdemlem. Sétálok felfelé a Jaffa-n, nézem a szembejövőket. Nagy cekkerekkel szakállas ortodoxok, kaecászó léptekkel sietnek, hogy még a szombat bejövetele előtt hazaérjenek.

Egy-egy fegyveres, elvett rendőr is feltűnik, de jele annak, hogy a világsajtó az itteni támadásokkal van tele, nincs. Süt a nap. A szép villamos csilingelve próbálja rávenni a korzózókat, hogy mégse a sínen szambázzanak tovább.

A piacig még elgyaloglok, ez a másik nagy kedvencem. A piacot mindenütt a világon meg kell nézni. Hát még Jeruzsálemben, ahol annyi csodálatos alak gyűlik össze itt. Aztán az automatából veszek egy jegyet. Nem megy könnyen, mert szerencsétlenkedésemet látva vagy fél tucat ember gyűlik körém és ad mindenféle nyelveken tanácsot, hogy mégis melyik gombot nyomjam meg ahhoz, hogy jegyhez juszak. Aztán egy etiópiai zsidó, falassa, és egy oroszul beszélő fiú

oldja meg a problémámat. S hosszú idő után először veszem hasznát, hogy valaha oly sokat küzdöttem, kevés eredménnyel, az orosz igék ragozásával.

Elöttem pajeszos fiúk, mellettem egy katona egy nagy gépfegyverrel, amelyik csöve mindig beleakad egy rosszul öltözött izzadó, fejkendős nő cekkereibe. Oldalt egy srác fel sem néz az imakönyvből, magában mormol, majd a végállomáson szólni kellene neki, hogy ne maradjon fent.

Lassan otthon.

Kérdés nélkül mesélem, merre jártam, milyen nagyszerű volt minden. Hátralé meg a tévé, szirénázó autók, rendőrök, valami összetört autó.

– Jaj, mi történt már megint? – kérdelem. Két embert lőtték agyon, valahol Hebronnál. De villan a képernyő és megy tovább a vidám, zenés esztrádműsor. A sabbati húsleves is lassan kész. Milyen napom is volt?

Zsinagógák a nagyvilágból – Diósgyőr

Képeslapok – képes történelem (XLVI. rész)

Immár négy éve, egy 1400 darabból álló magángyűjtemény segítségével járjuk be a világot, az országot hónapról-hónapra bemutatunk egy-egy lapot, a hozzá tartozó ismeretekkel, érdekességekkel. A gyűjtemény az 1890-től 1945-ig megjelent, zsinagógákat ábrázoló, illetve a zsidósággal, a zsidó emberekkel, szokásokkal stb. foglalkozó lapokat tartalmazza. Legújabb helyszínünk a Borsod megyében található Diósgyőr.

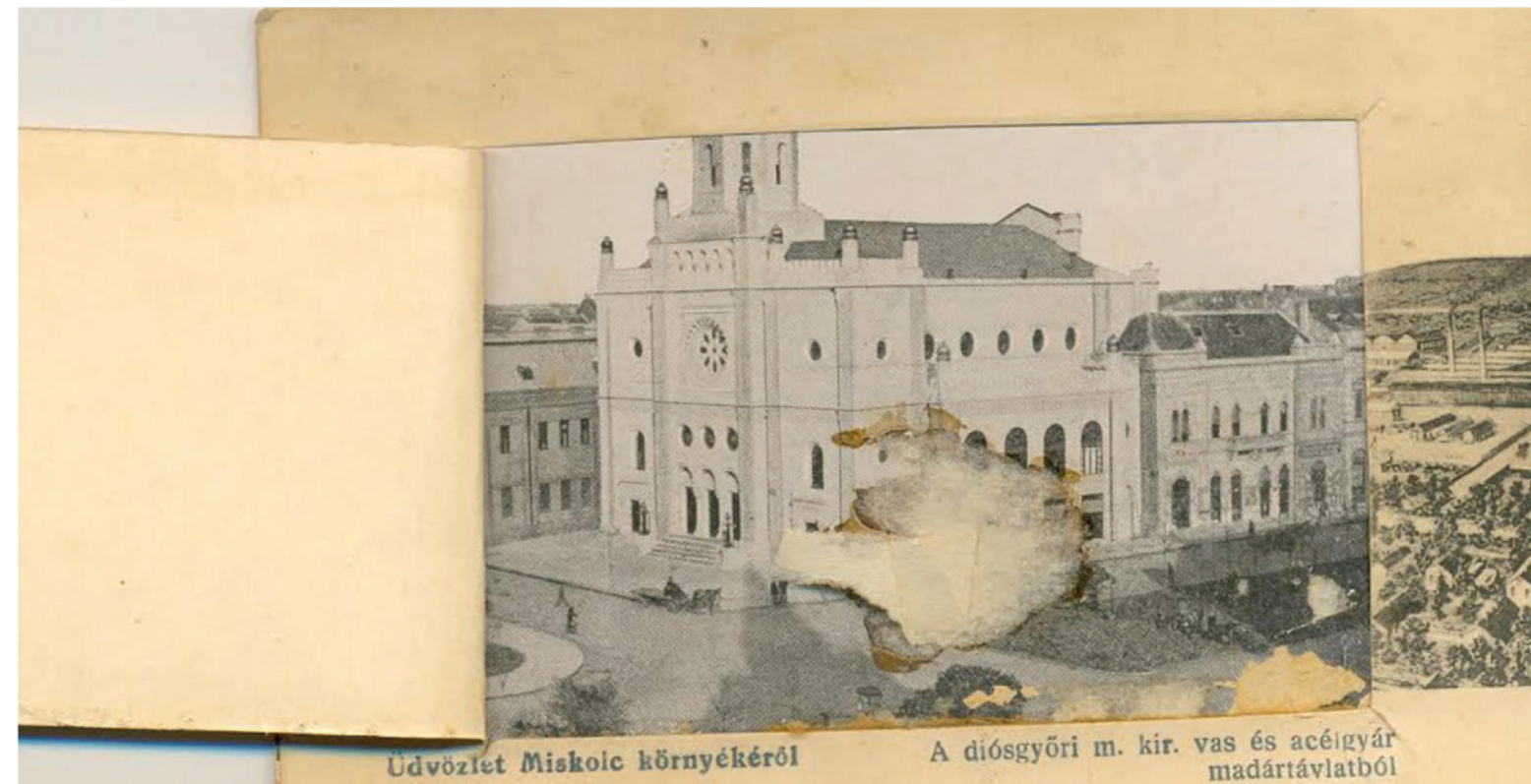
Fontos történelmi helyszín, az elmúlt szocialista rendszer nehézipari központja volt, így az ország egyik legjelentősebb acélipari stratégiai pontja. Ipari múltja azonban már az ősidőkre tehető, mivel a környéken található vasból készítették szöveget, majd a technika fejlődésével komolyabb termékeket, gépeket is. Középkorban épült vára sűrűn látogatott turisztikai célpont, amely már a magyar uralkodók számára is kedvelt pihenőhely volt. Diósgyőr és környéke azonban már az őskor

zsidók közül sokan munkásként dolgoztak a helyi nehéziparban, közhökben, gyárakban. Később a gazdasági fejlődéssel, és a demokratikusabb törvényekkel válhatott ki közülük az új értelmiségi, gazdasági réteg. Az 1850-es években közel 60 zsidó család élt Diósgyőrben. Rendelkeztek egy kisebb imaházzal, majd 1870-ben megalakították a saját, önálló hitközségüket is. Fejlődésnek indult a hitközség, és annak élete. A zsinagógán kívül 1879-ben

tudtak helyezkedni mérnökként a helyi nehéziparban, de számos ügyvéd, orvos, újságíró is Miskolcon keresett magának állást. A világháború és a forradalmak időszaka érzékenyen érintette a helyi közösség tagjait, mert a besorozottakból sokan soha nem tértek vissza családjukhoz. 1938-ig nagyjából visszatért a „nyugalom”, de azt követően a zsidótörvények, majd a deportálások teljesen megtépázták az addig szépen fejlődő diósgyőri hitközséget.

visszatérő ugyan megpróbált új életet kezdeni, szándékukban volt a hitközségi életet megindítani. A maroknyi túlélő állította a zsidó temetőben 1947-ben a mártír emlékművet is.

Talán a náci-nyilas rémuralom túlélést követő egyik legnagyobb trauma volt, hogy 1946-ban a kommunisták által szorgalmazott, és a helyi munkások által támogatott „feketézők elleni” tömegtüntetés kisebb zsidóellenes pogromba torkolt.

Üdvözet Miskolc környékéről

A diósgyőri m. kir. vas és acélgár madártávlatból

kezdeté óta lakott terület volt. A helyi zsidóság számára tiltott lakhatási övezet volt az 1800-as évek kezdetéig Miskolc, vagy Diósgyőr. A közelben lévő Hejőcsabán tudtak csak letelepedni. Bár ott korábban görög származású bevándorlók foglalkoztak kereskedelmi és pénzügyekkel, a zsidók, lévén, hogy mással nemigen foglalkozhattak, csatlakoztak az ott lévő görögökhöz, és ők is ezekkel a megélhetési formákkal tengették életüket. Változást csak a XVIII. század első fele hozott, onnantól kezdve vált számottevő tényezővé a városba betelepíthető zsidóság. Eleinte a

iskolájuk épült, volt saját mikvéjük, és Chevra Kadisa egyletük. Bár kevésbé ismert, Diósgyőrben még az 1860-as években létrehoztak egy zsidó temetőt is, amely manapság retentően elhanyagolt állapotban van. A környékeliekkel együtt, a Diósgyőrben élő zsidók is ortodoxok voltak, szigorúan betartva a vallás törvényeit. A közösséget Grósz Vilmos rabbi vezette, mellette volt rabbi helyettes, és kántor is szolgált. Szervezetileg ugyan önálló hitközségnek számított, mégis a miskolci hitközség ún. fiók-hitközségként kezelte. A századfordulóra már többen el

Az érdekesség kedvéért álljon itt egy számadat, az 1930-as években csak 80 bejegyzett izraelita vallású egyént jegyeztek be a nyilvántartásba, 1944-ben viszont már 217 főt. A munkaszolgálat bevezetésével majd 150 embert vittek el hadi feladatok ellátására, aztán 1944. június 5-én, a városban maradt zsidó lakosokat (kb. 70 fő) a környékbeli zsidókkal együtt deportálták Auschwitz-Birkenau haláltáborba. Ebben a transzportban veszítette el a közösség rabbiját, Stein Ferencet és annak családját is. Kevesen élték túl a megpróbáltatásokat és a haláltáborokat. A néhány

1948-ban az államosítás, a demokrácia halvány árnyalatának hiánya és a megcsappant helyi zsidó jelenlét arra ösztökölte a megmaradt közösség tagjait, hogy elhagyja a várost, sokan az országot is! A megmaradt zsidó emlékek nagy része elpusztult, vagy az 1960-1970 közötti időszakban átadták az államnak, amely az esetek nagy részében a romos épületeket pénz és funkció hiányában, elbontatta. Következő számunkban nyugatra tartunk, Zalaegerszeget nézzük meg.

GYŐZTÜNK! MACCABI EURÓPA

Schiller Zsolt

Budapest adott otthont november 11-15. között a soros Maccabi Európai Kongresszusnak. A szervezők mindent megtek, hogy a vendégek jól érezzék magukat. A legfontosabb mégis az volt számukra (is), hogy a záró napon, a küldöttek úgy döntsének, Budapest adhat otthont a 2019-es Maccabi Európa Játékoknak is. Nos, a szavazás után boldogan ünnepelhettünk...

A küldöttek a Marriott Hotelben szálltak meg, s többen ámulva nézték szobájuk ablakából a Dunát, még inkább este a kivilágított Lánchídat, illetve Várat. Talán néhányan éppen a pazar látvány és a változatos programok miatt választották vasárnap Budapestet. A hivatalos teendők mellett mit csináltak? Nos, jártak a Parlamentben, emlékeztek és koszorút helyeztek el a Duna parton, a Cipőknél. Szervezték számukra egy sétát, a zsidónegyedben, fogadta őket Heisler András a Mazsihisz elnöke, részt vettek a tiszteletükre adott díszvacsorán a Goldmark-teremben. Péntek este vendégeink voltak a mi csodálatos Dohány utcai zsinagógánkban, amelyről rendre ámulattal és elismeréssel szóltak. Figyelmesen hallgatták dr. Frölich Róbert köszöntőjét, majd amikor főrbabink arról beszélt, hogy remélhetőleg négy év múlva is... találkozunk, többeknek elnyerte tetszését.

Fotók: Lígeti Dávid

Motti Tichauer bejelenti, hogy 2019-ben Budapest rendezi a Maccabi Európa Játékokat

Szombat este a gálavacsorán, a Zsófia főhercegné hajóján mondhatni sokaknak leestett az álla. No, nem a jó ideig tartó beszédektől, a díjak átadásától

– persze közben is rendre tapsoltak. Hanem amikor elindult a hajó... Vendégeink nem győztek hol balra, hol jobbra fordulni, hogy a Dunáról is szemügyre vegyék Budapest nevezettségét. Dolgoztak becsülettel a telefonok, „millió” kép készült, akadt, aki videóra vette a pazar látványt a két kör során. A környezet, a látvány és remek vacsora jó hangulatot teremtett... Másnap pedig...

No de, mire is vágyunk?! A Maccabi Európa Játékokon számos olimpiai és világ bajnok vett részt. A magyar csapatban is szerepeltek korábban ismert sportolók, így a Polgár lányok, vagy éppen Európa-bajnokok. Október végén vált ismertté,

A Cipőknél

Jusztin: valami új, valami más kezdődik...

A döntés másnapján beszéltünk Jusztin Ádámmal, a Maccabi VAC elnökével, a pályázat elkészítő bizottság elnökével.

– Aludtál?

– Korábban alig, így igen! Feszült időszak volt, a kongresszus és a döntés miatt is. Ha a konkrét időszakot nézem, két hónap megfeszített munka, a hét minden napján. Kiváló csapat állt össze, sokak támogatását éreztük. A jól felépített stratégia vezetett ideig, s készítette elő a pályázat sikerét! Szinte kérdést sem kaptunk. Ebben is volt különbség. A tartalmi elemekről nem is beszélve... Már felfogtam, de azt is, hogy ez milyen felelősséggel és milyen rengeteg munkával jár.

– Mesélj a lobbizásról...

– Már 2010 óta megtettünk mindent azért, hogy a döntéshozók lássák, ez mindenki számára nagyszerű lehetőség. A zsidó közösségen belül, vagy azon kívül, de akár a Kormányánál is.

– Milyen visszajelzéseket kaptál?

– A Maccabi külföldi vezetőitől csak támogató leveleket kaptam. Nem vagyok naiv! Tudom, akadnak, akik nem örülnek, vagy szkeptikusak. Az biztos, soha ilyen színvonalú kongresszuson nem vettek részt. A város csodálatos értékeit is bemutattunk, elég kinézni a Hotel Marriott ablakán, már fél siker. Köszönjük Budapest! Itthon más a helyzet. Kaptam ezt is, az is! Tudom, akik kritikát fogalmaznak meg, azok is részesei lesznek, és örömmel nézik a megnyitót 2019-ben, illetve a Játékokat, amelyen 2500 sportoló áll rajthoz, így az évben az lesz Magyarország legnagyobb sporteseménye.

– Mit jelent a döntés a honi zsidóságnak, a Maccabi VAC-nak?

– A jövőt! Az esemény ugyan csak tíz napig tart, de a hazai zsidó és nem zsidó közösségnek, Budapestnek és az országnak is hatalmas lehetőség. Valami új és valami más! Az elmúlt évtizedekben ilyen esélyt nem kaptunk. Ezzel élni kell, és élni fogunk! Anno 1906-ban volt egy ideológia és egy koncepció. Ezt a jelen kor elvárásaihoz igazítva teljesítjük és emeljük magasabb szintre. Eljött az idő, amikor az MTK Budapest és a Maccabi VAC együtt, egymás mellett halad a közös cél érdekében. A munka folytatódik. A Maccabi VAC és az EMG2019-es csapata életében is. A kereteket megteremtettük, rövidesen megtöltjük tartalommal is, és gőzerővel kezdünk dolgozni. Biztos vagyok benne, hogy megfelelünk az elvárásoknak.

Végül, köszönjük a támogatást! Mindenkiné... Ez közös sikerünk, nem vágtunk volna bele, ha nem éreznék a teljes támogatottságot.

JÁTÉKOK 2019: BUDAPEST!!!

Keleti Ágnes és az ifjak

hogy a magyar kormány támogatja a Maccabi VAC pályázatát, s siker esetén 2,1 milliárd forintot biztosít a szervezésre és rendezésre.

Előbb a svájciak mutatták be félórán Bazel pályázatát. Semmi izgalmas nem hangzott el. Nem is hozták lázba a küldötteket, ám annál több kérdést kaptak.

Rózsa Iván személyes emlékekkel, azzal kezdte prezentációmat, hogy miként jutott ki a junior kosárlabda csapat tagjaként az 1993-as Maccabiah-ra Izraelbe. Fel is keltette az érdeklődést!

Ötvennél is több küldött

A budapesti kongresszusra 23 ország ötvennél is több küldötte érkezett. Az eseményen részt vettek az Európai Maccabi Szövetség által szervezett Future Leaders Forum (FLF) fiataljai, s nem csak Európából, de például Guatemalából is. A program fontosságát mutatja, hogy a helyi Maccabi szervezetek és az EMC is figyeli a tehetségeket. A hollandoknál éppen a kongresszus előtt adta át a stafétabotot az elnökség a fiataloknak. Így valóban az FLF tagok közül kerülhetnek majd ki a jövőbeli vezetői.

Visszatérve a kongresszusra: a delegáltak előbb az elmúlt négy év eseményeit elemezték, összegezték. Majd természetesen kiemelten foglalkoztak a nyári a berlini európai játékokkal. De már sok új információ elhangzott a két múlva Izraelben esedékes Maccabiah-ról is. Szó esett az aktuális magyar politikai helyzetről, a bevándorlásról, illetve arról, hogy hogyan jelenik meg az antiszemitizmus a sportban. Motti Tichauer maradt az elnök a tisztújítás után is. /Már itt is értünk el sikert, a pályázat előkészítő csapat egy tagja, Burián Barbara december 1-től az FLF és az EMC média koordinátoraként dolgozik./ Vasárnap pedig eljött a számunkra oly fontos pillanat, a 2019-es Európa Játékok helyszínéről döntött a küldöttség...

tek... szinte gépiesen nyúltak a fiatalok által osztogatott Rubik kockákért.

Rögtön kezdődött a szavazás. Néhány perc múlva pedig Motti Tichauer az Európai szövetség elnöke bejelentette, a 2019-es Maccabi Európa Játékok házigazdája: BUDAPEST!

A magyar delegáció tagjai, a barátok boldogan, illetve esetenként könnyes szemmel ugrottak egymás nyakába.

Néhány küldött elmondta, azért választotta Budapestet, mert míg Bazel esetében azt érezték, szeretnék, a mi pályázatunk kapcsán viszont azt, hogy akarjuk a rendezést...

Hazafelé indulva, még a szálloda folyosóján futottam Motti Tichauerbe, aki gratulált és egy hónappal korábbi beszélgetésünkre utalt (erről a Pesti Sólet előző számában olvashattak):

Remek a hangulat a hajón

A folytatás kevésbé volt átütő erejű, túl sok információt akartunk átadni, de a képek, és a kidolgozott koncepció jelezte, mennyit dolgozott az előkészítő csapat. Zárásként jött a nagy durranás! Magyarország legsikeresebb női olimpiakönya, az évtizedekig Izraelben edzősködő, 94 esztendő, Keleti Ágnes lépett a pódiumra a Maccabi VAC ifjú sportolóival. Ötszörös olimpiai bajnoknőnket meghatottan nézték a küldöt-

– Akkor most ugye nagy a boldogság?
– Nézzen rám, ránk...
– Lesz újabb riport – kérdezte mosolyogva.
– Persze, hiszen mostantól sűrűn látjuk egymást – feleltem.
– Valóban, mostantól többször jövök majd Budapestre.
– Várunk, miként a sportolókat és minden résztvevőt 2019-ben a Maccabi Európa Játékokon!

Meghívó

A Dohány utcai körzet szeretettel meghívja Önt és kedves családját chanukkai ünnepségére.

Időpont: 2015. december 6-án 15:00

Helyszín: 1075. Bp. Wesselényi utca 7.

Goldmark terem

Ünnepi beszédet mond: Dr Fröhlich Róbert főrabbi

Az 1. láng ünnepélyes meggyújtása

Vidám műsor

**Masa Anita, Zsolnai Júlia, Garai Róbert, Kertész Péter,
Masa Tamás, Csányi Sándor közreműködésével.**

Az ünnepség után hagyományos chanukkai fánkkal várjuk Önöket.

Izraeli filmhét december elején

A korábbi évekhez hasonlóan közönség és szakmai sikereket aratott izraeli filmeket vetítenek majd a XIX. Izraeli Filmhéten december 3-9. között a budapesti Puskin Moziban.

Az idei év témája a sokszínűség. A műsor tizenhat dokumentum- és játékfilmet tartalmaz.

A rendezvény Izrael Állam Nagykövetsége és az Izraeli Kulturális Intézet együttműködésében valósul meg.

A filmhét egyik legnagyobb sikerének ígérkezik „Dancing Arabs”, amely azt mutatja be, hogy a Közel-Keleten élni identitás kérdése. Hosszú története van e régióknak, amely összefonódott a birtoklásért folyó küzdelemmel, spirituális és vallási kötelekkel, félelemmel, terrorral, valamint a kegyelem, a remény és a megosztó gyűlölet pillanataival.

A Csakis New Yorkban című filmben a harmincas éveiben járó Arafat Sulliman megpróbálja rendbe hozni lecsúszott életét, és véget vetni pornóúság-függőségének, miközben szülei - akarata ellenére - palesztin lányokkal próbálják összehozni. Kicsapongásai egyikének végén a szülők toleranciáját feszegetve hazavisz egy új lányt, aki izraeli.

Közkívánatra ismét műsoron a nagyszerű dokumentumfilm, A zöld herceg – A Hamasz fia. A valós tényeken alapuló thriller Moszab Hasszán Juszeferől, a Hamasz egyik vezetőjének fiáról szól, aki az izraeli hírszerzést különösen fontos információkkal látta el. A „Zöld Herceg” kódnevű férfit sikerült beszervezni és egy évtizeden át saját népe ellen kémkedett. Terror, árulás, pokolian nehéz döntések és egy politikai szembenálláson is átívelő barátság története ez a film.

Elkészült az új tábla

Egyrészt szomorú, másrészt örömteli, hogy betelt mindkét tábla a Jahrzeit-falon. Szomorú, hiszen azt jelenti, sok-sok eltávozott szerettünkre kell emlékezni. Örömteli, mert bizonyítja, jó ötlet volt, illetve így sokan állíthattak emléket elhunyt hozzátartozóiknak. A körzet vezetése a jelentős igényt figyelembe véve úgy döntött, újabb táblát állít a Dohány utcai zsinagógában.

Az új táblát, a kis névtáblákkal, illetve a gyertyákkal a Zsidó Kulturális Fesztiválra átadták, így a fesztivál látogatói már megtekinthették azt a zsinagóga bejáratánál.

Aki korábban elmulasztott jelentkezni, s most úgy gondolja, ily módon emlékezne elhunyt családtagjára, még nem késő el, és pótolhatja. Jelentkezni a templomkörzetben Fülöp Ildinél lehet.

Támogassa zsinagógánk alapítványát!

Az Alapítvány a Dohány utcai zsinagógáért az elmúlt években rengeteg programot szervezett a körzet hívei számára (kirándulás, múzeumlátogatás stb.), de környezetünk szebbé alakításáért is rengeteget tett Nádél Tamás elnök vezetésével. Elég megemlíteni az Emánuel park átalakítását, a sírkert rendbetételét, vagy éppen a Dohány templom orgonájának felújítását. S persze még hosszan sorolhatnánk, megemlítve, hogy minden évben anyagi segítséget nyújt valamely zsidó intézménynek.

Kérjük, támogassa Alapítványunkat!

Bankszámlaszám: 11707024-20359234-00000000

IBAN: HU71 1170 7024 2035 9234 0000 0000

Jahrzeit-napok a falnál

A Dohány utcai Zsinagógában a fekete gránitból készült Jahrzeit-falon a kis névtáblák alatti gyertyák évente öt alkalommal gyulladnak fel, s emlékeztetnek elhunyt hozzátartozóinkra, ismerősünkre. A négy Mázkir napon, vagyis Jajm Kippur, Smini Áceresz, Pészach 8. és Sovuajsz 2. napján és haláluk héber naptár szerinti évfordulóján – az előző estétől – világítanak szeretteinkért a gyertyák. A Jahrzeitnapon a reggeli i.tentisztelet után a közösség átmegy a falhoz és Káddist mond az elhunytért. Lapunkban továbbra is közreadjuk, hogy elhunyt szeretteiknek mikor van a Jahrzeitje.

Marsányi Ernő	december 2.	Kohn Ilona	december 16.	Kálmán Ferenc	december 23.	Propper Simon	december 30.
Jakab Márton	december 3.	Krebsz László	december 17.	Izsák Vilmosné	december 25.	Moussong Sándor	december 31.
Márta Kohn	december 7.	Schiller Gyuláné	december 18.	Szőnyi Sándor	december 28.	Polgár Miklós	december 31.
Gárdonyi Tibor	december 8.	Sömjén Ferencné	december 18.	Zsoldos János	december 28.		
Hajdú Gusztáv	december 13.	Endler Józsefné	december 20.	Dr. Zsoldos Mária	december 29.		
Glasel Adolfné	december 14.	Dr. Orbán István	december 20.	Kálmán Kálmán	december 30.		

